

Bart Jan Spruyt: Het roer moet om, anders wordt onze overheid een roversbende

Posted on 9 november 2024 by Bart Jan Spruyt

Nederland is een cultuurgemeenschap. Door ongecontroleerde migratie van veel mensen die op een grote afstand van de waarden en normen van die cultuurgemeenschap staan, creëren we een 'onhoudbare situatie' – aldus NSC van de week in de Tweede Kamer. Dat klinkt verstandig en hoopvol.

Diederik Boomsma hield deze week zijn maidenspeech in de Tweede Kamer. Hij zit in de Tweede Kamer als lid van de geplaagde NSC-fractie. Boomsma stond bij de verkiezingen van november vorig jaar eenentwintigste op de NSC-lijst, en NSC behaalde zoals bekend twintig zetels. Er moesten dus wat mensen doorschuiven voordat hij het hoge ambt van lid van de Staten-Generaal kon gaan bekleden. Voor die tijd was Boomsma eenzaam lid van de gemeenteraad van Amsterdam, en vertegenwoordigde toen het CDA. Hij deed dat niet onverdienstelijk. In 2022 werd hij uitgeroepen tot 'Beste Raadslid van Nederland'.

80.000 euro extra

Die verkiezing had hij vooral te danken aan zijn strijd tegen de gemeentelijke erfpacht. Dat is een zo ingewikkeld systeem dat zelfs ambtenaren die zich uitsluitend met dat onderwerp bezighouden, het eigenlijk ook niet helemaal begrijpen. Maar het kost wel heel veel geld.

Ook hield hij zich bezig met Amsterdamse slachtoffers van de toeslagenaffaire. Hij heeft dus de overheid van zijn heel lelijke kant in het smoel gekeken. 'De gemeente heeft een systeem opgetuigd waarbij mensen als ze iets te laat hadden ingelogd op een website om een vinkje te zetten, bovenop andere plotselinge en onvoorspelbare verhogingen, nog eens 80.000 euro extra moesten betalen. Letterlijk – zonder dat ze dit hadden kunnen weten. Dan komt de overheid inderdaad over als een roversbende.'

Die typering van de overheid ontleende Boomsma aan Augustinus. 'Zonder rechtvaardigheid is de overheid, in de woorden van de heilige Augustinus, toch niets anders dan een roversbende, op grotere schaal.' (Voor de liefhebbers: het citaat komt uit Augustinus' vuistdikke hoofdwerk over *De stad van God*, geschreven na de val van Rome in het jaar 410, en het citaat luidt letterlijk: 'Als de gerechtigheid terzijde is geschoven, wat zijn koninkrijken dan anders dan grote roversbenden? Wat zijn roversbenden anders dan kleine koninkrijken? Zo'n bende is ook een groep mensen, ze wordt door het gezag van een hoofdman geleid, ze wordt bijeengehouden door een verdrag van saamhorigheid en de buit wordt er volgens de regels van een overeenkomst verdeeld.')

Overheidsbeleid dient dus te beantwoorden aan een norm van buiten: de norm van de rechtvaardigheid. Ze moet zich aan haar fundamentele kerntaken houden en voorkomen dat mensen worden vermalen in de machinerie van de bureaucratie. Gezond verstand en de menselijke maat moeten worden hersteld.

Behoud en vernieuwing

Boomsma hield zich in een vorig leven overigens vooral bezig met natuurbehoud. Hij studeerde in Engeland milieukunde en ecologie, en werkte acht jaar lang in die sector. Toen hij na acht jaar buitenland in Nederland terugkwam en daar eens goed om zich heen keek, realiseerde hij zich dat 'behoud – en vernieuwing – van onze

cultuur minstens zoveel aandacht behoeft'.

In Boomsma begroeten wij dus een dinosauriër, een van de laatste overlevenden uit een vroegere wereld waarin men nog heel conservatief begreep dat politiek en markt moeten worden gedragen door een cultureel fundament.

Hij waagde het zelfs om in zijn maidenspeech niet alleen naar Augustinus maar ook naar Edmund Burke (grondlegger van het conservatisme) te verwijzen en uit te leggen dat een 'sociaal contract', waarnaar NSC in haar naam verwijst, geen 'zakelijke deal' is maar een verbond, een verbond niet alleen met de mensen die nu leven maar ook met de doden (onze voorvaders) en met onze achterkleinkinderen. We erven iets en geven dat weer door; op ons berust de verantwoordelijkheid ons een erfenis eigen te maken en die, liefst een beetje verbeterd, weer door te geven, zodat onze 'achterkleinkinderen' het minstens zo goed zullen hebben als wij.

Nederland dus als een 'zorgzame samenleving van vrije burgers die verantwoordelijkheid nemen, voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving als een gemeenschappelijk thuis' – dat is het ideaal. En dat ideaal wordt alleen werkelijkheid als mensen zich niet zien als de bewoners van een 'willekeurig, neutraal stukje *real estate*, waarin iedereen alleen maar uit is op eigen rechten en voordelen, maar als leden van een historisch gegroeide 'cultuurgemeenschap', met een gedeeld verleden en een gedeelde toekomst.

Nu is Boomsma het woordvoerderschap 'asiel en migratie' in de schoot gevallen. De begroting van het ministerie van Marjolein Faber is deze week in de Tweede Kamer behandeld – op een manier die de oppositie en een deel van de coalitie niet bepaald vrolijk stemde. Wat betekenen die conservatieve principes van Boomsma nu concreet als hij ze toepast op de asielcrisis die we in Nederland hebben?

Technocratische tunnels

Het contract, zoals Boomsma dat definieert, is in Nederland onder druk komen te staan. Niet alleen omdat ons land in allerlei technocratische tunnels is gezwommen, maar ook door de 'ongecontroleerde migratie'. Als Nederland inderdaad, zoals de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen heeft gerapporteerd, naar 23 miljoen inwoners groeit, met daarbij veel nieuwe inwoners met een 'grote culturele afstand' tot die Nederlandse 'cultuurgemeenschap' en die maar moeilijk in die gemeenschap zullen integreren, dan creëren we daarmee een 'onhoudbare

situatie'.

'Het roer moet dus om', aldus NSC bij monde van Boomsma. 'Er rust een grote verantwoordelijkheid op onze schouders om eindelijk grip te krijgen op alle vormen van migratie'. En daarom steunt NSC de asieldeal die het kabinet in elkaar gesleuteld heeft. Veel migranten zijn gelukszoekers, en in feite zijn het nu de mensensmokkelaars die bepalen wie hier komen, en niet wij zelf. We moeten naar een asielstelsel waarin we zelf kunnen bepalen wie we als echte vluchtelingen kunnen opvangen en wie we willen opnemen omdat ze een bijdrage kunnen leveren aan onze 'brede welvaart'.

Ook voerde Boomsma een pleidooi voor opvang in de regio en 'terugkeer zodra dat kan'. Er waait een nieuwe wind in Europa, 'zelfs in Duitsland en Zweden', en dit 'momentum' betekent dat er steeds meer mogelijkheden komen om binnen Europa deze zaken te regelen via een aanvulling op het asiel- en migratiepact.

Tegelijk wil NSC alle beleidsmaatregelen toetsen aan 'rechtstatelijk en humanitaire' principes. Migratiedeals zijn goed, maar wel met een goed protocol om fundamentele mensenrechten' te waarborgen. Bezuinigingen op IND en COA zijn gewenst, maar niet als die alleen maar tot veel duurdere opvang in hotels leiden. En zeker voor kinderen moet de opvang 'fatsoenlijk' zijn.

Er moet een norm zijn

Het klinkt allemaal doordacht en wijs – als een proeve van het herstel van 'gezond verstand en menselijke maat', geïnspireerd door een overtuigende visie op een land als cultuurgemeenschap. Migratie als ideaal of als natuurramp – de positie op links – of als een ramp die met slecht doordachte of onrealistische maatregelen moet worden bestreden, zullen geen soelaas bieden. Er moet een ideaal zijn, een norm om te voorkomen dat de staat een roversbende wordt – door óf de grenzen maar open te houden en de cultuurgemeenschap van binnenuit te ondermijnen, óf door de humanitaire grenzen zoals de rechtstaat die aanreikt te overschrijden.

Als Boomsma als asielwoordvoerder deze lijn vasthoudt, kan NSC een positieve bijdrage leveren aan de oplossing van een existentiële dreiging.

[Bart Jan Spruyt](#) is historicus en journalist. Zijn columns over politiek en samenleving verschijnen iedere zaterdag in Wynia's Week.

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. **Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!**